

FİZİKSEL SOSYAL REHABİLİTASYONDA HALK SAĞLIĞI HEMSİRELİĞİ

Rehabilitasyonun Tanımı

- Rehabilitasyon, Latince habil kelimesinden gelmekte olup, habilitasyon bilinmeyen bir şeyin öğrenilmesi olarak tanımlanmaktadır.

Rehabilitasyonun Tanımı

- Doğuştan ya da sonradan hastalık, kaza ya da yaralanma nedeniyle bir kısım yeteneklerini kaybetmiş bireyi,
- Tıbbi, psikolojik, sosyal ve mesleki yönlerden mümkün olan en iyi düzeye ulaştırarak,

Rehabilitasyonun Tanımı

- Kendine, ailesine, topluma daha yararlı olmasını sağlamayı amaçlayan,
- Kalıcı sakatlıkların sonuçlarını en aza indirmek için düzenlenen tedavi edici bir çalışma sürecidir.

Rehabilitasyonun Tanımı

- Rehabilitasyon, koruyucu hizmet uygulamalarının bir bölümünü oluşturmaktadır.

Rehabilitasyonun Tanımı

- Üçüncül koruma uygulaması olarak rehabilitasyon bir hastalık sonucu oluşan anatomik ve fizyolojik eksiklik durumlarının insan yaşamındaki olumsuz etkilerinin en aza indirilmesidir.

Rehabilitasyonun Tanımı

- Böylece kronik durumun elverdiği ölçüde kişinin eski özelliklerini kazanmaya çalışması rehabilitasyonun başlıca amacını oluşturmaktadır.

Rehabilitasyonun Amaçları ve Yararları

- Rehabilitasyon programları, eğitim, danışmanlık, bakım ve tedavi uygulamaları gibi hizmetlerle yürütülmektedir.

Rehabilitasyonun Amaçları ve Yararları

- Rehabilitasyon, bireyin ailesi ve toplum ile yeniden bütünleşmesini sağlayarak, fonksiyonlarını optimal düzeyde sürdürmesini sağlar.

Rehabilitasyonun Amaçları ve Yararları

- **Bunun yanında rehabilitasyonun;**
- Sekonder problemlerin (spastite, bası yaraları, kontraktür) ve fiziksel deformitelerin önlenmesi,

Rehabilitasyonun Amaçları ve Yararları

- Sakat bireylerin koltuk değneği, baston, yürüteç, tekerlekli iskemle, protez gibi günlük yaşam aktivitelerini kolaylaştırıcı yardımcı cihazlar kullanarak kendi yaşamlarını bağımsız olarak sürdürebilmesi,

Rehabilitasyonun Amaçları ve Yararları

- Hastalıktan etkilenmiş organ ve sistemlerin fonksiyonel kapasitesinin artırılması,
- Hastalıktan etkilenmemiş organ ve sistemlerin güç ve kapasitelerinin artırılması,

Rehabilitasyonun Amaçları ve Yararları

- Kronik hastalığa sahip bireylerin var olan fonksiyonlarının ve öz-bakım gücünün artırılması,

Rehabilitasyonun Amaçları ve Yararları

- Hastanede kalış süresinin kısaltılması,
- Sosyal ve iş çevresini uygun hale getirerek ve psikolojik destek sağlayarak bireylerin yaşam kalitesinin yükseltilmesi gibi amaç ve yararları vardır.

Rehabilitasyon Türleri

Günümüzde rehabilitasyon kavramı 3 ana bölümde incelenmektedir;

Rehabilitasyon Türleri

Primer Korunma;

- Herkes tarafından kabul edilen en önemli, en ekonomik ve en etkili korumadır.
- Sağlam insanın korunmasına yönelik önlemler çok önemlidir, bu hizmetlere birinci basamak sağlık hizmetleri denir.

Rehabilitasyon Türleri

- Sağlık eğitimi,
- Hijyen ve beslenme koşulları,
- Ana- çocuk sağlığı hizmetleri,
- Su ve kanalizasyon sistemleri,

Rehabilitasyon Türleri

- Sigara, alkol, çeşitli ilaç ve uyuşturucu alışkanlıkları il ilgili çalışmaları kapsar.
- Trafik kazalarının, mesleki kazaların önlenmesine çalışılır.
- Buna önleyici rehabilitasyonda denir.

Rehabilitasyon Türleri

Sekonder Korunma;

- Çeşitli sağlık bozulmalarının özürlü oluşturmalarının önlemeye çalışmasıyla yakından ilgilidir.
- Hastalığın mümkün olan en erken dönemde, en etkin biçimde ortadan kaldırılmasına yöneliktir.
- Hastanın, medikal ve cerrahi tedavisini kapsar.

Rehabilitasyon Türleri

- Örneğin yatan hastada dekübitus ülserleri için alınacak tedbirler,
- Tüberküloz, epilepsi gibi hastalıklarda erken medikal tedavi,
- Ekstremitte kırıkları, katarakt, mide ülseri gibi hastalıklarda erken ve yerinde cerrahisi bu gruba girmektedir.

Rehabilitasyon Türleri

Tersiyer Korunma;

- Ortaya çıkan özrünlüğün dönüşümsüz olduğunun anlaşılması ile başlar ve ömür boyu devam eder.
- Özürlü tam bağımsız bir hale getirilmeye çalışılır.

Rehabilitasyon Türleri

- Primer korunmanın aksine en zor, en pahalı ve en ucuz süren korunmadır.

Rehabilitasyon Türleri

- Bunlara ilaveten uygun konut mimarisi,
- Özürlüklerin faydalanabileceği toplu taşıma araçları topluma yeniden kazandırma için çok önemlidir.

Rehabilitasyon Türleri

- Kendi alanında uzmanlaşmış, doktor, rehabilitasyon hemşiresi, fizyoterapist, iş uğraşı terapist, psikolog, sosyal danışman gibi elemanlara,

Rehabilitasyon Türleri

- Protez, tekerlekli sandalye gibi cihazlara
- Mesleki danışmanlık ve rehberlik hizmetlerine ihtiyaç vardır.

Rehabilitasyon Süreci;

- Sağlık kurumuna kabul edilen hastanın rehabilitasyonu kuruma kabul edilmesi ile başlar ve taburcu oluncaya dek sürer.

Rehabilitasyon Ekibi

- Rehabilitasyon Hemşiresi
- Hekim
- Fizyoterapist
- Psikolog

Rehabilitasyon Ekibi

- Diyetisyen
- Uğraşı terapisti
- Konuşma terapisti
- Sosyal hizmet uzmanı
- Diğer meslek grupları olmaktadır.

Rehabilitasyon Programları

Rehabilitasyon;

- Fizyoterapi,
- Kas eğitimi,
- Beslenme eğitimi,
- Psikoterapi,

Rehabilitasyon Programları

- Genel sağlığı koruma ve geliştirme,
- Öz-bakım eğitimi,
- Kullanılan ilaçlarla ilgili eğitim,
- Taşıma, ev içi düzenleme,

Rehabilitasyon Programları

- İş rehabilitasyonu,
- Cinsel rehabilitasyon,
- Gevşeme teknikleri,
- Konuşma rehabilitasyonunu kapsayan programları içermektedir.

Rehabilitasyon Programları

- Nörolojik (serebrovasküler olay, multiple skleroz, lateral skleroz, myestania gravis),
- Romatolojik (romatoid artrit, osteoartrit, ankilozan spondilit),
- Pulmoner (kronik obstrüktif akciğer hastalıkları),

Rehabilitasyon Programları

- Kanselerde, ağrı yönetiminde,
- Ortopedik, kas-hareket sistemi hastalıklarında ve amputasyonlarda,

Rehabilitasyon Programları

- Yatağa bağımlı hastalarda,
- Kalp ve yaşlılığa bağlı gelişebilecek sorunlarda rehabilitasyon programları uygulanmaktadır.

Rehabilitasyon Programları

- Sakatlığın sürekli olduğu durumda birey iş gücüne dönemiyorsa,
- bireyin bedensel ve mental durumu incelenerek durumuna uygun yeni bir işin kazandırılması konusunda eğitim verilmesi,
- yeni işe göre bireyin istihdamının yapılması da rehabilitasyon kapsamındadır.

Rehabilitasyon Programları

- Rehabilitasyon iç (internal) ve dış (eksternal) birçok faktörden etkilenmektedir.
- **İç faktörler;** bireyin temel sorunundan geriye kalan fiziksel fonksiyonlarıdır.

Rehabilitasyon Programları

- **Örneğin;** bireyin temel sorunundan geriye kalan var olan nörolojik kapasitesi, kardiyovasküler ve diğer sistemlere ilişkin kapasitesidir.

Rehabilitasyon Programları

- **Dış faktörler ise;** ev olanakları, ekonomik olanaklar, aile, diğer bireyler ve resmi kurum ya da kişiler ile ilişkiler, teknolojik ve çevresel engeller ya da olanaklardır.

Rehabilitasyon Programları

- Özürlü bireylerin de sağlıklı bireyler gibi beslenme, sağlık bakımı, eğitim ve barınma gibi gereksinimlerinin yanı sıra;
- Çevre, iş, aile yaşamında değişimlere gereksinimleri bulunmaktadır.

Rehabilitasyon Programları

- Bu değişimler için kurumlar ve disiplinler arası işbirliği gerektiğinden sorunların çözümü zorlaşabilmektedir.

Rehabilitasyon Programları

- Rehabilitasyon hizmeti temelde aile ve bireyi bağımlı hale getiren yetersizliklerin giderilmesine yönelik olarak,
- bireyin kapasitesinin devamını,
- iyileştirilmesini ve geliştirilmesini kapsayan interdisipliner bir ekip yaklaşımını gerektirir.

Rehabilitasyon Programları

- Hasta ve sakatların rehabilitasyonu pek çok değişik tedavileri ve sorunların çözülmesini gerektirir.
- Bu kadar geniş bir çalışmayı tek bir meslek grubunun yapması mümkün değildir.

Rehabilitasyon Programları

- Böyle bir çalışmada iletişim, işbirliği, koordinasyon ve değerlendirme ekip başarısı için önemlidir.
- Rehabilitasyon ekibi hasta ve ailesiyle birlikte birçok meslek grubunu kapsamaktadır.

Rehabilitasyon Hemşireliği

- Kronik hastalıklar, kazalar, savaşlar, yaşlı nüfusun artması gibi nedenlerle,
- Rehabilitasyona gereksinim duyan birey sayısının ve rehabilitasyon alanlarının artması bağlamında;

Rehabilitasyon Hemşireliği

- Rehabilitasyon hizmeti veren meslek gruplarının,
- Bu hizmeti verecek nitelik ve sayıya ulaşabilmeleri için çeşitli önlem alma gereksinimleri doğmuştur.

Rehabilitasyon Hemşireliği

- Temel hemşirelik eğitiminde ve mezuniyet sonrası eğitimlerde rehabilitasyona daha fazla yer verilmeye başlanmış,
- Bazı hastanelerde rehabilitasyon hemşireliğinde uzmanlaşma, görev içi eğitim programları önem kazanmış,

Rehabilitasyon Hemşireliği

- İlgili dernek ve kuruluşlar rehabilitasyon hemşireliğine yönelik yasal çalışmalar ve düzenlemeler yapmaya başlamıştır.

Rehabilitasyon Hemşireliği

- **Avusturalya Rehabilitasyon Hemşireleri Derneği (ARNA) rehabilitasyon hemşireliğinin hedeflerini;**

- Öz-bakımı artırma,
- Bozulan fonksiyonları düzeltme,
- Hastaların yaşam kalitelerini artırma olarak tanımlanmıştır.

Rehabilitasyon Hemşireliği

- **ARNA bu hedefleri yerine getirmek için hemşirelerin görevlerini;**
- Var olan yetenekleri ve rolleri sürdürme,
- Sağlığı yükseltme - Olası bozuklukları, sakatlık ve yetersizlikleri önleme,

Rehabilitasyon Hemşireliği

- Bireyin yaptığı iş ve rollerine ilişkin yeniden yapılandırma,
- Engelliliği azaltma olarak tanımlamıştır.

Rehabilitasyon Hemşireliği

- **Amerikan Rehabilitasyon Hemşireliği Derneği aracılığı ile McCourt tarafından yayınlanan rehber kitapta, rehabilitasyon hemşirelerinin;**
- Eğitici,
- Bakım veren,

Rehabilitasyon Hemşireliği

- Danışman,
- Bakımda koordinatör,
- Hastayı teşvik edici,
- Araştırmacı
- Uzman rolleri olduğu belirtilmiştir.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Özellikleri

- Rehabilitasyon hemşiresi aile üyelerinin endişelerine duyarlılık gösterme,
- Hastanın fonksiyonel durumunu değerlendirme yoluyla ailenin ve hastanın;

Rehabilitasyon Hemşiresinin Özellikleri

- Sorunlarını saptayabilir,
- Çözümleyebilir,
- Endişelerini gidermeye yardım edebilir.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Özellikleri

- **Bunları yapabilmesi için rehabilitasyon hemşiresinin;**
- Olumlu iletişim kurma, iyi bir dinleyici olma becerisine sahip olması,
- Rehabilitasyon hastalarını tanıma bilgisine sahip olması,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Özellikleri

- **Rehabilitasyon alanında etkin biçimde çalışabilmesi için;**
- insan,
- sağlık-hastalık,
- çevre,
- değişim ve öğrenme teorileri,
- büyüme-gelişme,
- cinsellik gibi kavram ve kuramları bilmesi,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Özellikleri

- Eğitim yapabilme bilgi, beceri ve deneyimine sahip olması,
- Hasta ve ailesinin bağımsızlık kazanmasında gerekli olan bilgi ve beceriyi kazandırabilmek için sabırlı ve iyi bir eğitimci olması,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Özellikleri

- Hastalıklar ve bunların sistemlere olan etkilerini bilmesi,
- Hastalıklardan, sakatlık ve komplikasyonlardan korunma gibi konularda yeterli bilgiye ve beceriye sahip olması gerekmektedir.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- Rehabilitasyon temelde, bir öğretme-öğrenmeyi amaçlayan ve tanılama, planlama, uygulama, değerlendirme aşamalarını içeren bir süreçtir.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- **Rehabilitasyon hemşiresi genel olarak;**
- Bireyin fonksiyon düzeyini sürdürmesine,
- Sağlık sorunlarına yönelik gelişebilecek komplikasyonların önlenmesine,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- Olabildiğince uzun süre yaşamını yüksek bir kalitede rahat ve bağımsız sürdürmesine yardımcı olur.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- Bireyler yaşadıkları kayıplar nedeniyle hem iş yaşantısından hem de sosyal yaşamdan soyutlanabilirler.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- Rehabilitasyon hemşiresi fonksiyon kaybının üstesinden gelme ya da tekrar kazandırmanın ötesinde,
- davranış değişikliği yaratma ve anlayış değiştirme gibi konuları da ele almak durumundadır.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- **Hemşireler özürlü yada rehabilitasyon gereksinimi olan tüm bireylerle çalışmaya başlamadan önce;**
- Çeşitli indeks, skala, ölçekler ve formlar kullanarak,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- Bireyin iç ve dış faktörlere ilişkin durumunun ve fiziksel fonksiyonlarının,
- Geçmiş yaşam ve alışkanlıklarının değerlendirilmesini yapabilmelidirler.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- Rehabilitasyon hemşiresi hasta ve ailesi ile birlikte gerçekçi hedefler belirler,
- Bu hedefe ulaşmada hastaya rehberlik yapar,
- Ayrıca bireyin kendi sağlık bakımı konusunda daha etkin ve bağımsız olmasını sağlar.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- **Rehabilitasyon hemşiresinin genel anlamda görevlerine bakacak olursak;**
- 1. Rehabilitasyon ekibinin diğer üyeleri ile iyi bir iletişim kurarak koordinasyonu sağlar.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 2. Rehabilitasyon ekibinden ve diğer kaynaklardan aldığı bilgilerle,
- veri toplama, planlama, uygulama ve değerlendirmeyi kapsayan bir süreçle rehabilitasyon hizmetlerinde bütünlük sağlar.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 3. Rehabilitasyon programının başlangıcından itibaren bireyi ve ailesini destekler,
- birey ve ailesinin sağlık eğitimi gereksinimlerini ve bunları karşılamak için gereken uygulamaları belirler,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- uygular, kaydeder, sonuçları değerlendirir,
- gerekli ekip üyeleri ile paylaşır ve tartışır.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 4. Bireyin ve ailenin geleceğe yönelik gelişme ve öğrenmesinde destekleyici ve motive edicidir.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 5. Bireyin etkin baş etme davranışlarını geliştirmesi için sürekli destekleyici ilişki kurar,
- Var olan ve olası sorunlarına yönelik olarak danışmanlık yapar.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 6. Bireyin çevresel rahatlığını ve güvenliğini sağlar,
- sınırlılıkları nedeniyle gelişebilecek yeni sakatlıkların ve enfeksiyonların gelişmesini önlemek ve cilt bütünlüğünü korumak için gerekli önlemleri uygular, uygulatır.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 7. Bireyin fizyolojik değişikliklerini dikkatle izler,
- gerekli gözlemleri yapar ve kaydeder.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 8. Bireyin var olan gücünü ve yeteneklerini saptar ve bunları sağlık geliştirilmesine yönelik olarak destekler.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 9. Bireyin öz-bakımının ve bağımsızlığının kazandırılması için gereken eğitim ve uygulamaları yapar, yapılmasını sağlar ve önlemleri alır.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 10. Bireyin gelecek yaşantısına ilişkin toplum olanakları, sağlık hizmetleri, kurum kaynakları ve diğer destek hizmetleri, dernekler konusunda danışmanlık yapar.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 11. Sağlık sorunlarının çözümüne ve çevreye uyumuna yönelik olarak,
- teknolojiyi ve çeşitli yardımcı araç gereçleri kullanma konusunda bilinçlendirir ve gerektiğinde eğitir.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Görevleri

- 12. Bireyin duyguyu ve düşüncelerini dinler,
- bireye yeterince zaman ayırır,
- gerektiğinde destekler ya da sorunlara yönelik olarak ilgili meslek mensuplarına yönlendirir.

Rehabilitasyon Hemşiresinin Sıklıkla Kullandığı Hemşirelik Tanıları

- Fiziksel Hareketlilikte bozulma,
- Kendine Güvende Eksiklik,
- Üriner Boşaltım Örneğinde Değişiklik,
- Bağırsak Boşaltım Örneğinde Değişiklik,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Sıklıkla Kullandığı Hemşirelik Tanıları

- Bilgi Eksikliği,
- Yaralanma Riski,
- Yürümede Bozulma,
- Sözlü İletişimde Bozulma,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Sıklıkla Kullandığı Hemşirelik Tanıları

- Aktivite İntoleransı,
- Rahatlıkta Değişim,
- Düşünme Sürecinde Bozulma,
- Ailenin Baş etme Yetersizliği,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Sıklıkla Kullandığı Hemşirelik Tanıları

- Kendine Güvende Bozulma,
- Beslenmede Değişiklik,
- Sağlığı İle Baş etmede Yetersizlik,
- Duyusal Algılamada Değişiklik,

Rehabilitasyon Hemşiresinin Sıklıkla Kullandığı Hemşirelik Tanıları

- Yutmada Bozulma,
- Ben İmajında Bozulma,
- Tekerlekli İskemleye Transfer Yetersizliğidir.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Rehabilitasyonun en önemli uygulama alanı iş sağlığında bulunmaktadır.
- Mesleki rehabilitasyon bireyi tüketici olmaktan üretici olmaya geçirir.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Rehabilitasyon uygulamaları kalıcı olarak sakatlığa uğramış bir işçinin,
- ekonomik kendi kendine yeterliliğin kabul edilebilir bir düzeye çıkarılabilmesi için gösterilen koordine tıbbi ve mesleki çabaların tümünü kapsamaktadır.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- **Mesleki rehabilitasyon 5 adımda gerçekleştirilir;**
- Tıbbi Tedavi
- Tıbbi Rehabilitasyon
- İş Yeri Alanının Seçildiği Değerlendirme Bölümü
- Mesleki Eğitim
- İşe Yerleştirme İstihdamdır.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Bu grup süregelen ve ciddi hastalığı olan bireylerin yaşadıkları yeti yitiminin yanı sıra karşılaştıkları damgalanma tedavi ve bakım olanaklarına yeterince kavuşamama,

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- bireysel ve toplumsal gereksinimlerini yeterince karşılayamama gibi olumsuz faktörler var olan problemi daha karmaşık bir hale getirebilir.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- **Psikiyatrik Rehabilitasyon:**
- Ruhsal sorunu olan bireylerin, toplum içerisinde ve bağımsız olarak en az destekle,
- Toplumsal mesleki eğitimsel ve ailevi rollerini sürdürebilmeleri için gerekli becerilerle donatılması,

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Yeterli toplumsal desteklerin sağlanması psikiyatrik rehabilitasyonun temel amacıdır.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- **Geriyatrik Rehabilitasyon**
- Yaşlıların, fiziksel psikososyal iş ve meşguliyet açısından optimal fonksiyonel düzeylere ulaştırılmasını amaçlar.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Kişinin kalan ömründe yaşam kalitesini arttırmak yaşlı bireyin daha bağımsız ve sosyal olmasına yardımcı olur.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- **Yaşlı bireylere verilen rehabilitasyon hizmetlerinde amaç temelde;**
- Bağımlılığın önlenmesi,
- Ayrım ve ihmalin önlenmesi,

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Sağlığı bozulan kişilerin eşlerinden zarar görmesinin önlenmesi,
- Toplum sağlık merkezleri ve sağlık bakım hizmetlerine olan ihtiyacın azaltılması,

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Egzersiz, öz-bakım, hareket gibi yeteneklerin geliştirilmesi,
- Sosyal izolasyonun önlenmesi,
- Bağımsız destek kuruluşları ile irtibatın sağlanması sayılabilir.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- **Bilişsel Rehabilitasyon:**
- Bilişsel kusurlar süren ruhsal hastalıkların rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanmalarında önemli bir engeldir.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Bilişsel rehabilitasyon temel bilgi işleme becerilerini geliştirmeyi amaçlar.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- **Birçok Tedavi Ortamında Kullanılan Bu Çalışmada Basamaklı Sorun Çözme Yöntemi Kullanılır; Bunlar,**
- Sorunu tanımlamak,
- Tüm olası çözüm seçeneklerini sıralamak,

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Seçenekleri avantaj ve dezavantajları açısından değerlendirmek,
- En uygun çözüm seçeneğini seçmek,
- Çözümü uygulamak için yeterli kaynakları araştırmak,

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Seçilen çözüm yolunu denemek için plan yapmak ve bunu uygulamak,
- Sonuçları değerlendirmektir.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- **Pulmoner Rahabiliasyon**
- Akciğer hastalıklarında fizyopatolojik süreci geri döndürmek için pulmoner yeterliliğin elverdiği ölçüde,

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Mümkün olan en yüksek kapasitede fonksiyon görmesi için bireye özgü uygulanan multidisipliner hizmettir.

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- **Pulmoner rehabilitasyonun amaçları şu şekilde sıralanabilir;**
- Hastayı günlük yaşam aktivitelerini başarmada en iyi duruma getirmek,

Rehabilitasyon Hizmetlerinin Verildiği Çeşitli Alanlar Mesleki Rehabilitasyon

- Egzersiz toleransını arttırmak üzere fiziksel eğitim planlamak ve enerji harcamasını ekonomik hale getirmek,
- Hasta ve ailesin eğitim vermektir,

Araş. Gör. EMİNE ONKUN

Teşekkür ederim.